

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 339/2018 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen venäläisten puutavaravaunujen käytöstä Suomen rataverkolla

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Katja Taimelan/sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 339/2018 vp:

Millaiseksi hallitus arvioi venäläisten pankkovaunujen aiheuttaman lisäkulutuksen rataverkollemme,

onko hallitus tekemässä kokonaisarviointia venäläisen kaluston laajemman käytön vaikutuksista rataverkollemme huomioiden mm. turvallisuuden ja kalustomarkkinoiden kehityksen ja

voidaanko tarvittaessa raideliikenteen maksuilla kompensoida infrastruktuuria kuluttavampaa kalustoa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Metsäteollisuuden taholta on toivottu mahdollisuutta käyttää venäläisiä puutavaravaunuja suorien kansainvälisten kuljetusten lisäksi myös maan sisäisiin kuljetuksiin. Puutavaroiden kuljetustarve on lisääntynyt voimakkaasti ja näyttää kasvavan tulevinakin vuosina, eikä VR-Yhtymä Oy ole pystynyt täysin vastaamaan kasvaneeseen kysyntään.

Tällä hetkellä ei ole täysin selvää, miten yhtäältä EU-lainsäädäntö ja toisaalta Suomen ja Venäjän välinen valtiosopimus suhtaisivat venäläisten puuvaunujen käyttöön, minkä vuoksi oikeudelliset reunaehdot vaativat lisäselvitystä Euroopan komission ja Venäjän liikenneministeriön kanssa. Tällä hetkellä kotimainen lainsäädäntömme rajaa kolmansien maiden vaunukaluston käytön vain suoriin kansainvälisiin kuljetuksiin eikä hanketta lain muuttamiseksi tältä osin ole vireillä. Myöskään hallituksen esityksellä uudeksi raideliikennelaiksi (HE 105/2018 vp) ei esitetä muutosta venäläisen kaluston käyttöön.

Liikenne- ja viestintäministeriö on yhteistyössä Liikenneviraston ja Liikenteen turvallisuusviraston kanssa arvioinut venäläisen puutavarakuljetusvaunujen käytön vaikutuksia Suomen rataverkolla, ratakapasiteetin riittävyyyteen sekä rautatieturvallisuuteen, etenkin kun jo nykyisellään Suomen ja Venäjän välisen suoran kansainvälisen rautatieliikenteen kuljetusmäärien kasvaessa

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 339/2018 vp

venäläisellä vaunukalustolla liikennöinti Suomen rataverkolla on kasvamassa. Venäläisellä vaunukalustolla kuljetettavan tavaraliikenteen osuus on tällä hetkellä noussut jo yli 40 prosenttiin kaikesta Suomen rataverkolla kuljetettavasta rahtiliikenteestä. On totta, että erilaisen raidelevyden johdosta (Suomi 1524 mm ja Venäjä, IVY-maat ja Baltian maat 1520 mm) täydessä lastissa olevat venäläiset tavarankuljetusvaunut aiheuttavat kirjallisessa kysymyksessä esitetyn kaltaista kulumista Suomen rataverkolla. Rataverkon kulumisen vähentämiseksi venäläiselle vaunukalustolle on asetettu 60 kilometrin tuntinopeusrajoitus silloin, kun vaunut ovat täydessä lastissa.

Vaikka venäläinen vaunukalusto ei täytä EU:n tyyppihyväksyntä- ja turvallisuusnormeja, kalusto on Venäjän omien tiukkojen turvallisuusnormien mukaista, eikä sen käyttöön Suomen ja Venäjän välisessä suorassa kansainvälisessä liikenteessä ole todettu liittyvän suomalaista puutavaravaunukalustoa suurempia turvallisuusriskejä.

Mahdollinen asiassa eteneminen edellyttäisi vielä kokonaisvaltaista vaikutustenarviointia.

Voimassa olevan rautatielain 38 b § mahdollistaa sen, että rataverkon haltija voi periä korotettuja rataverkon käyttömaksuja sellaiselta rautatieliikenteen harjoittajalta, joka kalustollaan aiheuttaa rataverkolle kulumista ja haittoja. Tämä säännös sisältyy myös eduskunnalle annettuun hallituksen esitykseen uudeksi raideliikennelaiksi.

Helsingissä 25.9.2018

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner